

(Fam.) *Stick inte h.*, akta er att gå, komma hit; låt bli att försöka det, våga det icke. *Hugg inte h.*, akta er att hugga, slå till mig, såsom ni hotar. — *Hit* bildar med en mängd verber och nomina sammansättningar, hvilka af sig sjelfva förstås och äro, med några undantag, enahanda med de under *Dit* uppräknade.

HITFÖRVÄNTA, hit'förvä'nta, v. a. 1. Vänta, att någon skall komma hit. *Han h-s i mor-gon.*

HITHÖRANDE, a. 1. Som hör hit. *H. ämnem.*

HITINTILL, hitintill o. hitintill, adv. Intill detta ställe. *H. skall du gå, men icke vidare.* — Skrifves äfven *Hit intill.*

HITINTILLS, hitintills o. hitintills, adv. Se *Hittills.*

HITOM, hitämm o. hitämm, prep. På denna sidan om. *En h. staden belägen by.* — *Adv.* På denna sidan. *H. belägen.*

HITTA, v. a. 1. 1) Påfinna något förloradt eller något, som ingen förut vetat af. *Han har h-t det förlorade. H. en skatt.* (Fam.) *H-dt för det köpet*, ytterst billigt pris. *H. igen*, återfinna. — *H. på*, finna, påfinna, uppfinna, t. ex.: *H. på ett medel, en god utväg. H. på råd. H. på gåtan, ordet till gåtan*, finna gåtans mening. *Vi h. väl på något*, det lyckas oss väl att upptänka något. Se f. ö. *Påhitta.* — *H. upp*, se *Upphitta.* — *Syn.* Se *Finna.* — 2) Träffa. *H. målet. H. någon med bollen.* (Neutralt) *H. på fläck*, träffa skottfläcken; (fig.) träffa alldeles riktigt. (Fig. fam.) *Jag h-r honom väl*, kommer väl i tillfälle att vedergälla honom. — *Syn.* Se *Träffa.* — 3) *H. vägen*, eller: — *V. n.* Känna vägen. *H. till Rom. Han h-r icke dit. H. öfverallt i huset. H. fram till ett ställe. H. igenom skogen. H. i'n, ned, tillbaka, upp, ut*, känna vägen in &c.

HITTEBARN, hittebarn, n. 5. Utsatt barn, som af någon blifvit hittadt och upptaget.

HITTEBÄRNSHUS, n. 5. Inrättning, der hittebarn intagas till vård.

HITTEGODS, n. 5. Saker, som blifvit hittade.

HITTELÖN, f. 5. Vedergällning enligt lag för den, som hittat en förlorad sak.

HITTIG, a. 2. (fam.) Se *Finlig.*

HITTILLS, hit-tills o. hit-tills, adv. Intill denna tid. *H. hafver Herren nådeligen hulpt oss.*

HITTORD, hit-örd, n. 5. Väl påhittadt ord, qvickt, träffande, dräpande infall.

HITTORDIG, a. 2. Som har godt om hittord.

HITVÄG, m. sing. Resa, färd, vandring, segling &c. till detta ställe. Brukas endast i bestämd form, i adverbiala uttrycket: *På h-en*, under resan &c. hit. — *Syn.* *Hitresa, Hitfärd, Hitvandring, Hitgång, Hitsegling.*

HITÅT, hitåt, adv. 1) Åt detta håll, åt denna sida, åt detta väderstreck. *Gå h., så hittar ni rätt. H. skall ni gå. Stället ligger h.* — *Syn.* *Häråt.* — *Int.* (hitåt) Tillrop, för att befalla eller underrätta någon, att han bör begifva sig åt detta håll. *H. h.!*

HITÖFVER, hitö'v'r, adv. Öfver till detta ställe. *Så snart sjön lagt och kan köras, väntar jag dig h.*

HIVA, v. n. 1. (sjöt.) 1) Medelst spakar kringrida ett gång- eller bråspel. — 2) Kasta någonting, såsom t. ex. lodet vid lodning. — *Hivande*, n. 4.

HJELM, jällm, m. 2. 1) Fordom brukligt försvarsvapen, som täckte hufvud och hals, vanligtvis äfven försedt med ett galler för ansigtet

(Hjelmgaller, Visir), hvilket efter behag kunde fällas ned eller fästas upp. *Under medeltiden fick h-en bäras endast af riddare och deras likar.* *Öppen, slutet h.*, med öppet, slutet visir. — 2) (bot.) Öfre läppen på läppformiga blommor, om den är hväld öfver ståndarne. — *Ss. H-formig, -prydnad.*

HJELMBAGGE, m. 2. pl. — *baggar.* Se *Sköldbagge.*

HJELMBUSKE, m. 2. pl. — *buskar.* Fjäderbuske på en hjälm.

HJELMFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar.* Fågel i Brasilien, af Sparfåglarnes ordning, stor som en kråka, svart, med blå, naken hals och en halfklotformigt sammanböjd fjädertofs. *Cephalopterus ornatus.*

HJELMGALLER, n. 5. Galler på en hjälm till skydd för ansigtet.

HJELMKRUS, n. 5. Ett svampslägte. *Lo-phium.*

HJELMTÄCKE, n. 4. (herald.) Prydnad, i form af ett täckelse, som hänger ned å ömse sidor af hjelmen på en vapensköld.

HJELP, jällp, f. sing. 1) Det, som göres, gifves, lemnas åt någon, hvilken är stadd i nöd, fara, behof, någon svår belägenhet, eller som ej utan andras medverkan kan göra, företaga, lyckas i något, för att aflägsna faran, undanröjja eller lindra behofvet, eller på det han må vinna sin afsigt. *Stor, god, mycken, liten, betydlig, snar, sen h.* *Genom min, din, hans h.* *Utan någons h.* *Med Guds h.* *Komma, skynda någon till h.* *Finna, få h. hos, af någon.* *Skaffa någon, sig sjelf h.* *Taga någon, något till h.* *Ropa om, på, efter h.* *Kalla till h.* *Gifva en något till h. på en resa.* *Vara någon till mycken h.* *Det är mig till mycken h.* *Icke vela sig någon h.*, icke veta någon utväg till hjälp, räddning. *Här är ingen h.*, kan ingenting hjälpa. — *Syn.* *Bistånd, Biträde, Handräckning, Handtag.* — 2) Person, som biträder en annan i något. *Hvem har han till h.?* *Herr N. är hans h.* — *Syn.* *Biträde, Hjelpare, Medhjelpare, Hjelpreda.* — 3) Se *Hjelpmedel.* *En god h. emot tandvärk.* — 4) Fordom bruklig benämning på vissa gårdar, såsom Begravnings-, Byggnings-, Krigshjelp, m. fl. — *H-er*, f. 3. pl. (ridk.) Benämning på hand och ben, när man rider, samt tömmar, röst och piska, när man kör.

HJELPA, v. a. 2. o. 5. Impl. sing. *Hjelp*te och *Halp*; pl. *Hjelp*te och *Hulpo*. Imper. sing. *Hjelp*; pl. *Hjelp*en. Sup. *Hjelp*te och *Hulpit*. Part. akt. *Hjelp*ande; part. pass. *Hjelp*et och *Hulpen*. 1) Göra, gifva, lemna hjälp. *H. någon*, som är i nöd, i fara, betryck, behof. *H. någon ur en svår förlägenhet. H. någon att hoppa öfver ett dike. H. någon att arbeta ell. i hans arbete. Han har blifvit hulpen. Han står ej att h. H. någon af hästen*, att stiga af hästen. *Dermed är jag icke hjälpt ell. hulpen*, dermed kan jag icke vara nöjd. *H. till rätta*, se *Tillrättahjelpa. Gud h-pe honom, dig, er, oss!* *Så sant mig Gud h-pe!* ell. *så sant mig Gud h-pe till lif och själ!* högtidligt och edligt betydande, att något, hvad man sagt, uppgifvit, omvitnat, är sanning. *Gud h-pe!* säges, när någon nyser. (Detta talesätt daterar sig ifrån Digerdöden, då stark nysning var ett dödstecken.) — *H. af:* a) Hjelpa att aftaga, t. ex.: *H. någon af kläderna, kappan, skorna, stöflarna.* — b) *H. någon af med:* hjelpa någon att göra sig af med, befria någon ifrån, t. ex.: *H. någon af med en*